

TÝDEN U STRÝČKA BENA

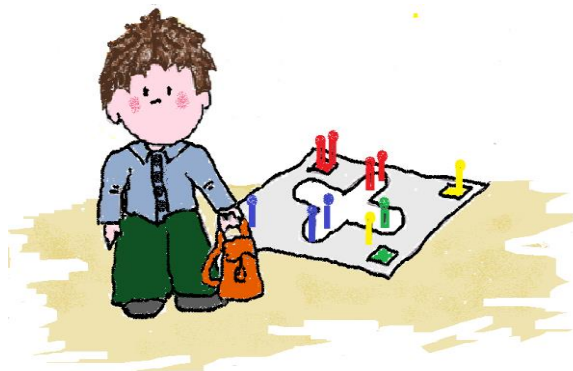

VĚRA KRPÁLKOVÁ

Věra Krpálková

Týden u strýčka Bena

Jak to začalo

Byl začátek léta. Venku poprchávalo a my hráli Člověče nezlob se.

Nestávalo se často, abychom se u takové hry potkali všichni. Maminka, tatínek a já.

Byl to pro mě svátek a vzrušovala mě představa očekávaného vítězství.

Během další půlhodiny ale atmosféra v obýváku zhoustla.

Pokradmu jsem sledoval, jak se tatínek nervózně tváří. Vrtěl se, jako kdyby seděl na jehličí.

„Tváří se pěkně nešťastně!“ napadlo mě. *„Ani se mu vlastně nedívím. Na hru se skoro vůbec nesoustředí, tudíž trapně prohrává.“*

Jeho modré figurky vyrazily na trasu už mnohokrát, ale pravidelně se zase potupně vracely zpátky na svůj start. Maminčiny i moje figurky je už vyhodily tolikrát, že to nedokážu ani spočítat. Nyní se všechny čtyři tísnily zase v domovském chlívěčku, odkud

původně asi před čtyřiceti minutami poprvé vyrážely na svou mar-
nou cestu. Na první pohled to vypadalo, jako kdyby tatínek ani ne-
začal ještě hrát.

Jeho nervozita stoupala.

Chodil otevírat okno, aby bylo v bytě víc vzduchu. A po chvílce
ho zase chodil zavírat.

Střídavě otráveně prohlašoval: „Tady se ale nedá vůbec dýchat.“
„Je tady dusno!“

Pak si zase stěžoval: „To je hrozný, jak je tady z venku slyšet
randál. Je to tím, že před naším panelákem jezdí auta a autobusy.“

Po cestě k oknu a zpátky si pro sebe brblal potichu slova, která
mně obyčejně zakazoval používat.

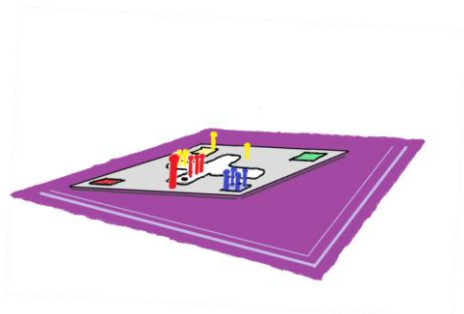
Raději jsem dělal, že to neslyším.

Zároveň bylo zajímavé sledovat maminku, jak se tváří ona na to
tatínkovo vrtění a stěžování. Jeho nervozita se pomalu přenášela
i na ni. Jako by to byla nakažlivá nemoc.

Nesouhlasně se na tatínka čas od času po očku zadívala. Pokle-
pávala si přitom nervózně ukazováčkem pravé ruky o stůl.

V tu chvíli naprosto jasně v naší hře vedla.

Své tři červené figurky měla už dávno v cíli a od vítězství ji dělil
pouze jeden krok. Její poslední figurka stála těsně před cílovým
domečkem. Maminka jen čekala, až jí na kostce padne jednička, aby
mohla hru ukončit.

Tatínek věnoval hře čím dál tím méně pozornosti. Jeho útok na okno nepolevoval.

Maminka ho popoháněla slovy: „Hraj,“ nebo: „Jsi na řadě.“

Čím víc byl tatínek nervóznější, tím víc se na něj mračila.

„To je ale situace! A co já? Mám se tvářit, že nic nevidím?“

Statečně jsem dělal, že si toho nevšímám, a nenápadně po nich pokukoval.

„Co se děje? Že bych něco provedl, co by je rozzlobilo? Ale co?“

Nic mě nenapadalo.

„Za tu nedověřenou ledničku, která se ve středu roztekla až na koberec, mi přece už vynadali předevcírem. Nebo že by přeci jen prasklo, jak jsme minulý týden s Pavlem od sousedů rozlili ten olej jeho mamince do postele?“

Nenapadalo mě nic, proč by měl být tatínek tak podrážděný. Hra pro mě přestávala být zábavná.

Táta házel kostkou jen tak, aby se neřeklo. Mamka upřeným pohledem hypnotizovala svoji kostku, aby jí padla konečně jednička. To by mohla hru už konečně uzavřít. Já si mezitím v hlavě přehrával poslední dny, abych případně odhalil, co špatného jsem mohl udělat. Byl bych tak lépe připravený na střetnutí s rodiči, které se na-prosto jasně blížilo.

Moje figurka postoupila o tři kroky a pak byla na řadě maminka. Konečně hodila jedničku, na kterou tak moc čekala. Svoji poslední figurku nacpala do cíle a vítězně se po nás podívala.

Napadlo mě: *„Možná, že víc než ze svého vítězství, se raduje z toho, že konečně hra skončila a můžeme ji uklidit.“*

V bytě nastalo na okamžik naprosté ticho. Nikdo neodcházel od stolu. Maminka s tatínkem se na sebe významně podívali. Mně v tu chvíli bylo jasné, že se mi chystají něco říct. Něco, co se mi určitě nebude s největší pravděpodobností vůbec líbit.

Hrací kostka mezi námi osaměle trčela.

Já se opřel zády do židle a mlčky čekal.

Koukal jsem zvědavě z jednoho na druhého a nevěděl, co si mám myslet.

Po chvíli mi došlo, že jim se do toho rozhovoru také moc nechce.

Rty se mi roztáhly vítězným úsměvem. Bylo jasné, že mi svitla obrovská naděje. Ten problém přece jenom nemám na vědomí já.

„Ano, půjde o něco jiného. Ale o co? Co asi můžou mít pro mě za zprávu, že se tváří tak vážně? Že by babička byla nemocná?

Budeme se stěhovat? Nebo že by mě snad nevzali do školy, kam mám začít po prázdninách chodit do první třídy?“

Tatínek se zhluboka nadechl, jako když sbírá sílu, a pak mě důležitě oslovil: „Ondřeji...“

A já sebou polekaně škubnul.

To kvůli tomu oslovení.

Ondřeji mi totiž rodiče říkají jedině, když zlobím. Normálně mi říkají Ondro nebo Ondráši. Jen když něco provedu, tak mi říkají Ondřeji. Babička, ta mi dokonce říká Ondrášku.

„Hrůza!!“

Když mi to říká doma, tak to je celkem příjemné, ale když mi řekne Ondrášku třeba před Pavlem ze čtvrtého patra, tak je mi trapně.

„Jako kdybych byl pořád nějaké malé mimino!“

Ale teď opravdu tatínek říkal Ondřeji.

„A jéje! Tak mi přeci říkává jen, když mám nějaký průšvih! Ještě před chvílkou to vypadalo, že se nic na mě neprovalilo. Že budeme mluvit o jiných nepřijemnostech, než za které můžu já. Ale co znamená to Ondřeji?“

„Ondřeji,“ zopakoval tatínek, „za dva měsíce už půjdeš do školy. To znamená, že jsi velký kluk.“

Protože čekal, co já na to, kývnul jsem poslušně hlavou. Nakonec na to se přeci stejně nedalo nic jiného udělat, než souhlasit.

Tatínek pokračoval: „Říkali jsme si s maminkou, že bys mohl jeden týden o prázdninách zažít něco nového. Co ty na to?“

Myšlenky v hlavě se mi najednou úplně pomotaly.

Na jednu stranu se mi ulevilo.

Nejedná se o nic vážného ani se nepřišlo na ten rozlitý olej u Pavla.

Z druhé strany...

„Takže kvůli tomuhle máme v obýváku už skoro hodinu dusno? To fakt nechápu! Proč se kvůli takové prkotině, kde strávím týden prázdnin, naši tak zoufale tváří? Proč s tím tak nadělají?“

Tomu jsem nerozuměl.

„Je jim snad líto, že se mnou týden nebudou? Že by se jim beze mě tak moc stýskalo? Nebo se cítí provinile, že mě nechají na týden samotného?“

Horečnatě mě napadaly další myšlenky.

„A co se mnou vlastně plánují udělat?“

„Já a maminka,“ pokračoval mezi tím tatínek, „chtěli bychom jet druhý týden o prázdninách na dovolenou. Víš, babička nám dala dárek. Zájezd do Egypta.“

Tatínek nervózně polknul.

„Už dlouho jsme spolu s maminkou nebyli nikde sami. A tobě je už šest! Tak nás napadlo...“ odmlčel se a po chvílce dodal: „Co ty na to?“

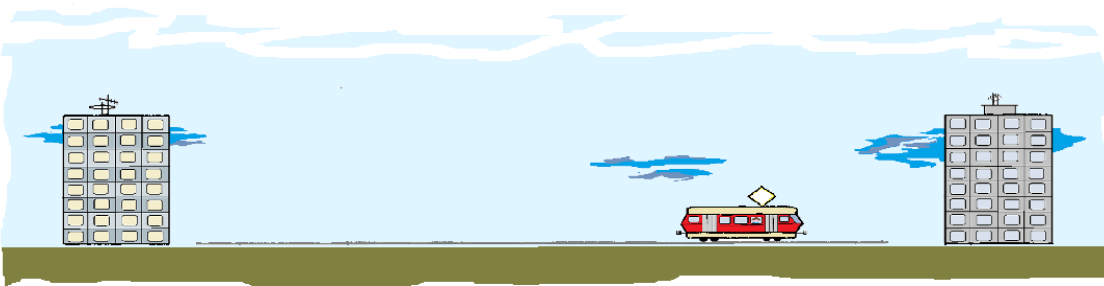
„Já nevím.“

„Nevadilo by ti to? Zvládneš to tady týden bez nás?“

„Kam mě dají? Kde budu?“

Hned mě napadla babička. Kdo také jiný?

„Ale já k babičce na Jižní Město nechci!“ křičelo to uvnitř mé hlavy.

„Babičku mám rád, ale být celý týden u ní v bytě na sídlišti? Sami bydlíme v paneláku!“

Představa, že na prázdniny jen přejedu z jednoho panelákového bytu do druhého? Z jednoho konce na druhý konec města? Tak to mě opravdu vyděsilo.

Potichu, že mě skoro nebylo slyšet, jsem se zeptal: „A to budu u...?“

„U strýčka Bena.“ vyhrkla maminka.

V tu chvíli by ze mě nikdo nedostal ani jedno slovo.

První, co mě napadlo, bylo: *„Cože? U strýčka Bena? Vždyť strýčka skoro ani neznám!“*

Strýček Ben se asi před rokem vrátil z ciziny, kde několik let pracoval. U nás byl jen párkrát na návštěvě.

Něčím mě hodně přitahoval. Připadal mi úžasně zajímavý. Zároveň byl ale pro mě také nějak moc velký, cizí a nepřístupný. Rozhodně mi připadalo snadnější ho pozorovat než s ním mluvit.

Když se na mě podíval nebo na mě promluvil, připadal jsem si většinou jako trouba. Vyplašeně jsem ustrnul, vykulil oči a nezmohl se ani na jediné slovo.

Byl vysoký a silný, měl na sobě takové tlusté svaly, jako ti sportovci, co zvedají činky.

Většinou se tvářil vážně, tak trošku podmračeně. Na čele mu přitom vyskakovaly takové jemné vrásky.

Líbil se mi a zároveň mě z něho jímala jakási posvátná hrůza.

Bylo to možná i tím, jak se koukal.

Jeho oči byly tmavě hnědě jako hořká čokoláda. Když přimhouřil víčka, a to dělal často, koukaly se pátravě z takové úzké štěrbiniky a byly děsně pronikavé!

„Když se na mě takhle podívá, připadá mi, že mně vidí až do žaludku. Kdo ví? Možná ví i na co myslím.“

Moc toho nenamluvil.

Spíš naslouchal, co říkají ostatní, než aby mluvil sám.

Napadlo mě: *„Možná málo povídá proto, že u nás většinou mluví maminka. Nevím.“*

Za to „Hmm...“ to říkal často.

Překvapovalo mě, na kolik způsobů to své „Hmm...“ umí říct. Někdy bylo krátké, někdy dlouhé. Někdy to bylo „Hmm...“ zamýšlené, jindy zase udivené. Někdy takové protáhle pískavé a jindy zase souhlasné „Hmm...“

Nevím, jak to dělal. Ale pokaždé, když promluvil, přitáhl k sobě hned plnou pozornost ostatních.

„Možná to je jeho hlasem,“ napadlo mě. *„Má ho takový zvláštní. Hluboký a zároveň hebký, jako když tě s ním pohladí.“*

Líbilo se mi, jak někdy mluvil pomalu a důrazně. Jako když tím chce říct, poslouchej dobře, je to důležité.

Někdy zase přísný tón jeho hlasu dával jasně najevo poselství - řeknu to jen jednou a opakovat to už nebudu.

Pobavila mě legrační myšlenka: „Jako kdyby svým hlasem kouznil!“

Rozhodně bylo jasné jedno. Ať řekl cokoli, zaujatě jsem mu naslouchal a přitom na něj, málem s otevřenou pusou, s obdivem zíral.

„Proč a čím mě tak přitahoval?“

To byla pro mě záhada.

Moje myšlenky se horečnatě zaobíraly strýčkem Benem.

„Jaké by to asi bylo? Být s ním celý týden...“

Maminka s tatínkem mě celou dobu soustředěně pozorovali, ale já nevydal ani hlásek.

Moje myšlenky se vracely opět ke strýčkovi. Líbilo se mi na něm víc věcí.

Třeba jak se smál! Když se tedy vůbec zasmál.

Většinou na mě mrknul jedním okem a mírně, jen tak, aby se neřeklo, zvedl koutek u pusy.

„Jako kdyby mi tím dával najevo, že smát se umí, jen to nepotřebuje dělat často,“ napadlo mě.

Ale když se už něčemu zasmál, tak to opravdu stálo za to. Smál se tak srdečně a opravdově, že mě to svádělo se k němu přidat. Nevím, proč tomu tak bylo. Vůbec mě v tu chvíli nepřipadalo důležité, čemu se vlastně směje. Jen to, že jsem ho slyšel, mně samo o sobě stačilo, abych měl radost. Jeho smích mě tak nějak vyprovokoval. Já se neudržel a musel se smát spolu s ním.

Jednoduše řečeno, strýček Ben byl pro mě ztělesněním něčeho velkého, tajemného a dobrodružného.

Přitahoval mě jako magnet.

„Strávit s ním celý týden! To bude naprosto skvělé!“

Maminka a tatínek mě pořád pozorně sledovali. Když viděli, že se mi tvář rozzářila jak sluníčko na jaře, usmáli se rozpačitě i oni.

Povzbudili mě opatrným: „Ondro?...“

Ale já je neviděl. Díval jsem se zasněně skrze ně.

Jako bych zrovna strýčka Bena slyšel, jak na mě volá: „Kluku!“

Tak mi totiž říkal. Jinak než kluku mi snad nikdy ani neřekl. Ale mně to nevadilo.

Naopak. Znělo to dostatečně chlapsky a důležitě.

Já při tom vždycky narovnal záda. Nacpal ramínka dozadu, abych se zdál větší, a tvářil se děsně vážně.

Jo. „Kluku!“ tak mi říkal jen strýček Ben.

„Ano, být o prázdninách u strýčka, to bude senzační!“

Jen mi nešlo na rozum: „*Jak to bude možné?*“

Zrovna nedávno maminka říkala tatínkovi, že strýček Ben se nestará o nic jiného než o sebe a svoji práci.

Bylo to dobře slyšet!

Jestli je to opravdu tak, jak by se mohl celý týden starat o šestiletého kluka?

Zatím, co se mi takhle myšlenky honily hlavou, rodiče trpělivě čekali na moji odpověď.

Nadšeně jsem přikývnul: „Týden u strýčka Bena? Jo, to bude fajn!“

V obýváku bylo úplně jasně cítit, jak z našich napětí a nervozita rázem zmizela. Zřejmě pro ně byla moje odpověď hodně důležitá.

Maminka se usmála a pohladila mě spokojeně po hlavě. Tatínek hlasitě a dlouze vydechl. Bylo jasné, že celou tu dobu, co čekal na moji odpověď, zadržoval dech.

Jak se náš společný týden se strýčkem Benem blížil, střídaly se ve mně různé pocity. Převládaly obavy, že mi bude po rodičích smutno.

„*Jak to bez nich tak dlouho vydržím?*“

Se strýčkem se vzájemně ani moc neznáme. To mě trápilo.

„*Co vlastně mám očekávat? Jaké to s ním asi bude?*“

Obavy z něčeho nového a neznámého se střídaly s nadšeným očekáváním. Trému a nejistotu vystřídalо těšení a zvědavost. Jedno mi bylo jasné.

„Bude to nádherný týden!“

Do našeho společného dobrodružství zbývalo už jen pár posledních dnů. Utekly rychleji, než bych čekal.

A byla tady neděle.

„Dnes si mě už strýček odveze!“ nemohl jsem vzrušením ani do-
spat.

Už od časného rána přibývaly hračky do mého bařůžku. Oblečení a kartáček na zuby byly zabalené ve velké zelené sportovní tašce. Stála připravená u dveřů.

„Už tady bude?“

„Já už to nevydržím!“ nohy mi netrpělivě pružily v kolenou.

„Přestaň tam postávat! Vyhlížíš strýčkovo auto zbytečně. Tím, že budeš ven čučet, ho nepřivoláš. A dojez konečně tu snídani!“ dodala maminka přísně a vyhnala mě od okna.

Čekala zbytečně, že ji přestanu otravovat všetečnými otázkami.

„Jak dlouho to ještě bude trvat?“

Kousnul jsem si do chleba a začal popobíhat po bytě sem a tam, jako myš chycená do pasti.

Maminka se na mě našťavaně podívala. Zrovna chtěla ještě něco říct, když zazvonil zvonek.

Strýček stál ve dveřích do místnosti. Rychle jsem polknul. Zdálo se mi, že zaplnil snad celý pokoj. Tak byl v mých očích velký a vysoký.

„Ahoj.“

Odpovědí mi bylo krátké úsečné „Hmm...“ a mírný úsměv. Soustředil na mně dlouhý, zamýšlený a pátravý pohled. Zaskočilo mě to.

„O co mu jde, že se na mě tak upřeně a přísně dívá?“

Vypadalo to stejně, jako když s Pavlem od sousedů hrajeme tačkovou tu hru. Kdo vydrží déle koukat tomu druhému do očí.

„Proč to dělá? To má být nějaká zkouška? Tak jo, já to vydržím.“

Se zakloněnou hlavou jsem k němu vyjukaně vzhlížel. Moje oči mi z těch jeho ani na okamžik nesklouzly. Připadalo mi, že to trvá celou věčnost.

Držel jsem se dobře. Moje oči neuhnuly ani o kousek.

Zdvihnul obočí a uznale se pousmál. A pak přivřel oční víčka a otočil se k mamince a tatínkovi se slovy: „Nechte nás tady chvíli o samotě.“

Maminka i tatínek zmizeli bez odmlouvání v kuchyni. Strýček Ben přimhouřil svoje hnědé oči ještě víc než před chvílí, nadechl se